

МОНІТОРИНГ КОНКУРЕНТНОГО СЕРЕДОВИЩА СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ

Філатова І.О., асистент., Харківський національний університет міського господарства імені О.М. Бекетова

В сучасних умовах функціонування бізнесу поняття моніторингу почало стрімко застосовуватися в контексті управління фінансово-економічною безпекою підприємства. Основними передумовами використання моніторингу у діяльності підприємства стало прагнення до підвищення ефективності діяльності, займання лідуючих позицій на ринку та недопущення впливу факторів зовнішнього середовища на безпеку підприємства.

В загальному вигляді моніторинг підприємства можна охарактеризувати як систему інформування про стан економічної безпеки за всіма ресурсними складовими, про відхилення прогнозних та фактичних показників діяльності та про можливі загрози зовнішнього та внутрішнього характеру.

Питанням моніторингу приділяється багато уваги як вітчизняними, так і зарубіжними економістами. Так в роботах В.Пономаренко та З.Шершньової досліджується сутність і зміст стратегічного моніторингу. Також доцільно відмітити І.Ансоффа, М.Г.Бланка, О.Панфілова, Г.Б.Клейнера, Л.Г.Шемаєву, які у своїх працях розглядали моніторинг і оцінку виконання стратегії в управлінні взаємопов'язаним процесом.

При побудові системи моніторингу на підприємстві необхідно визначити сфери спостереження, які є специфічними для кожного окремого підприємства та характер інформації, яку потрібно зібрати, проконтролювати та обробити.

Отже, моніторинг стратегічної ситуації у забезпеченні економічної безпеки підприємства – це процес збору стратегічної та оперативної інформації про інтереси, цілі, загрози, можливості, уявлення щодо розвитку та взаємодії суб'єктів зовнішнього середовища з підприємством.

Основними завданнями моніторингу ситуації є:

- отримання достовірної та актуальної інформації про основні фактори, що впливають на функціонування та розвиток підприємства;
- виявлення факторів, які становлять небезпеку для діяльності підприємства і можуть вплинути на економічний стан підприємства.

Моніторинг ситуації при конкурентному співробітництві підприємства є найважливішим процесом у всій системі моніторингу, тому що саме конкуренти можуть завдати найбільшої шкоди економічній безпеці підприємства шляхом вправданення нечесних методів конкурентної боротьби, а також в більш широкому масштабі – прагнення конкурента заволодіти підприємством шляхом недружнього поглинання.

Отже, для запобігання здійснення небажаних дій зі сторони конкурентів, необхідно здійснювати постійний збір інформації про конкурентів такими основними методами:

- особисті знайомства глав компаній конкурентів;
- збір офіційної і неофіційної інформації про співробітників, що працюють на провідних посадах в компаніях-конкурентах;
- збір інформації про конкурентів за допомогою рекламних та маркетингових агенств;
- отримання інформації про конкурентів від постачальників;
- моніторинг засобів масової інформації та багато інших методів, які власники бізнесу вважають доцільними для проведення моніторингу.